

INFORMACIJOS TECHNOLOGIJOS PAGRINDŲ MODULIO TURINIO VERTINIMAS STUDENTŲ POŽIŪRIU

Svetlana Vaičiulienė, Jūratė Vaičiulėnaitė

Kauno kolegija

Anotacija. Studijų kokybei užtikrinti yra svarbus grįžtamasis ryšis. Straipsnyje aptariamas buhalterinės apskaitos ir finansų specialybių baigiamųjų kursų dieninių ir neakivaizdinių studijų studentų informacijos technologijos pagrindų modulio turinio vertinimas. Remiantis vertinimo analizės rezultatais pateikiamos rekomendacijos turiniui tobulinti..

Raktiniai žodžiai: informacijos technologijos, studijų kokybė, biuro programos, atviras kodas.

Aktualumas

Atsižvelgiant į Bolonijos procesą, turi būti stiprinimas studentų vaidmuo gerinant studijų kokybę. Vienas iš būdų tai padaryti yra grįžtamojo ryšio sukūrimas, organizuojant studentų apklausas. Studijų kokybė priklauso ir nuo kiekvieno atskiro modulio turinio, nes labai svarbu, kad studentas įgautų reikiamus profesijai gebėjimus ir žinias. ETF finansų ir buhalterinės apskaitos specialybių baigiamųjų kursų studentams buvo pasiūlyta įvertinti informacijos technologijos pagrindų (ITP) modulio turinį trimis aspektais: įgytų žinių ir gebėjimų, jų pritaikymo tolimesnėse studijose ir panaudojimo profesinėje veikloje.

Problema

Informacijos technologijos nepaprastai sparčiai vystosi. Informacinių technologijų pagrindų modulis remiasi kompiuterinio raštingumo (ECDL) standartu, taip pat jis yra susijęs su operacine sistema Windows ir biuro programų paketu MS Office. Per pastaruosius dešimt metų MS Office pasirodė bent keturios MS Office versijos: MS Office XP, MS Office 2003, MS Office 2007 ir MS Office 2010.

Naujausios versijos MS Office 2007 ir MS Office 2010 turi visiškai naują vartotojo sąsają, kuri verčia vartotojus iš naujo mokytis naudotis seniai pažįstamomis programomis.

Būtinybė atnaujinti mokymosi turinį kyla ir keičiantis informacinių technologijų programai bendrojo lavinimo mokyklose.

Tyrimo objektas - studentų požiūris apie informacijos technologijos pagrindų programos turinį.

Tyrimo tikslas – atskleisti studentų požiūrį į ITP modulio turinį ir rasti tobulintinas vietas.

Uždaviniai:

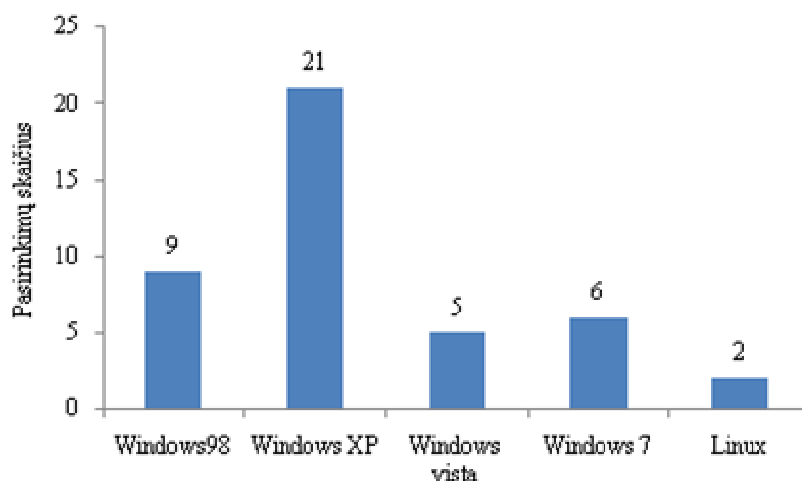
- išanalizuoti studentų požiūrį apie ITP modulio turinio vertinimą;
- numatyti turinio tobulinimo priemones.

Tyrimo metodai: anketinė apklausa, surinktų duomenų apdorojimas ir analizė.

Atliekant tyrimą buvo apklausti 155 ETF finansų ir buhalterinės apskaitos specialybių baigiamųjų kursų studentai. Iš jų 43 dieninių studijų ir 112 neakivaizdinių studijų. Dieninių studijų studentai buvo apklausti prieš baigiamąjį egzaminą, kai sugrįžo iš priešdiplominės praktikos.

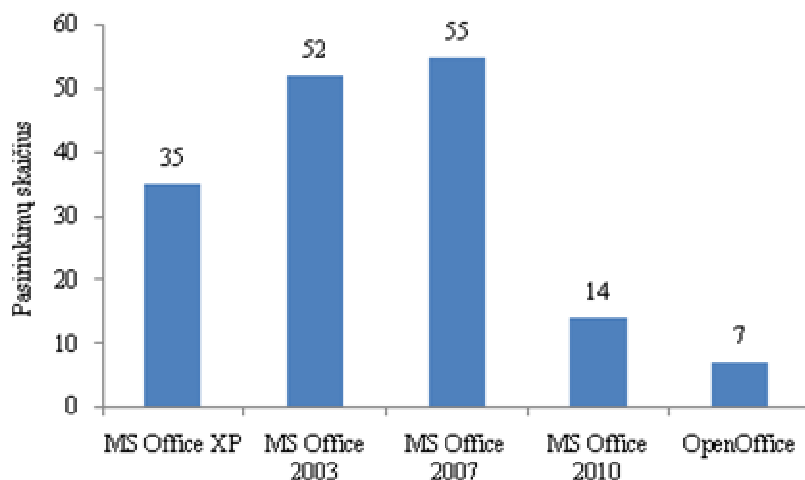
Pirmoje anketos dalyje buvo pasidomėta, su kokiomis programomis studentai dirbo ar dirba įmonėse.

Tarp operacinių sistemų vyrauja senesnės MS Windows versijos (1 pav). Tai gali būti nulemta ir Windows Vista nesėkmės, kai nusipirkę kompiuterius su šia sistema ir susidūrę su įvairiais sistemos trikdžiais, vartotojai masiškai sugrįžo prie senesnės Windows XP versijos. Mažas atsakiusių skaičius rodo, kad pasibaigus informacinių technologijų modulio studijoms ir įgijus bendruosius darbo su operacine sistema Windows gebėjimus, tik nedidelė dalis studentų toliau domisi kompiuterio operacinės sistemos galimybėmis ir naujovėmis.

1 pav. Operacinių sistemų populiarumas

Darbovietėse ar praktikos vietose vis populiareni tampa naujieji Microsoft Office biuro paketai: MS Office 2007 ir MS Office 2010 (2 pav.). Beveik pusėje įmonių studentai naudojo jais. Fakultete prieš dvejus metus perėję prie MS Office 2007 paketo programų dėstymo nesuklydome. Tačiau platus naudojamų versijų spektras įpareigoja per daug neprisirišti prie konkrečios versijos galimybių, o akcentuoti bendrąsias MS Office programų galimybes. Net 7 įmonėse studentai susidūrė su OpenOffice.org paketu. Pamažu į įmones ateina laisvojo kodo programos, kurių didžiausias privalumas yra tas, kad jos nemokamos.

2 pav. Biuro programų paketų populiarumas

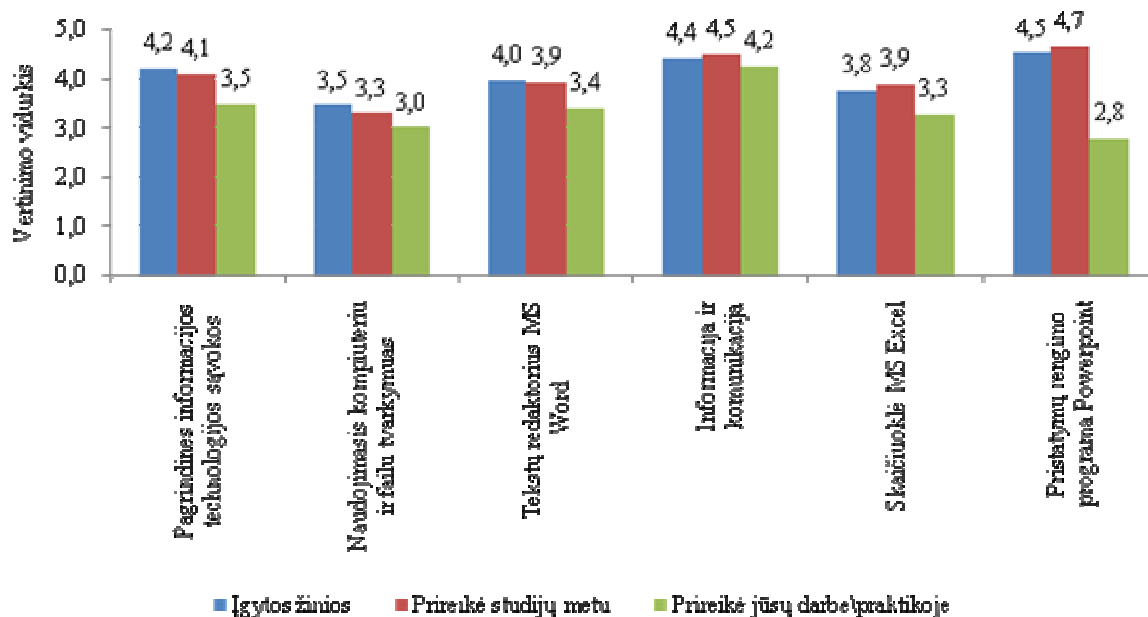
Studentai penkiabalėje sistemoje įvertino pagrindines ITP programos temas, pagal tris kriterijus: įgytas žinias, tų žinių reikalingumą tolimesnėse studijose ir įgytų žinių panaudojimą profesinėje veikloje 1 lentelė. Programos temų ir potemių vertinimo vidurkiai pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. ITP programos temų ir potemių vertinimas

Pagrindinių temų pavadinimai	Įgytos žinios	Prireikė studijų metu	Prireikė jūsų darbe/praktikoje
1. Pagrindinės informacijos technologijos sąvokos	4,21	4,09	3,48
2. Naudojimasis kompiuteriu ir rinkmenų tvarkymas			
2.1. Windows darbo aplinka. Rinkmenų, katalogų ir diskų tvarkymas.	4,23	4,27	4,08
2.2. Nuorodų kūrimas. Start meniu tvarkymas. Rinkmenų paieška.	3,97	3,75	3,46
2.3. Antivirusinės programos. Duomenų pakavimas	2,18	1,88	1,51
3. Tekstų redaktorius Word			
3.1. Word programos nuostatų keitimas. Puslapio parametrai. Simbolių ir pastraipų formatavimas	4,40	4,47	4,27
3.2. Tabuliacija.	3,95	4,24	3,93
3.3. Dokumento pabaigimas: puslapių numeravimas, kolontitulai. Dokumento peržiūra ir spausdinimas	4,51	4,61	4,38
3.4. Lentelių kūrimas.	4,52	4,53	4,36
3.5. Rašybos tikrinimas. Automatinė taisa. Autotekstas. Paieška ir pakeitimai.	3,96	4,00	3,61
3.6. Paveikslėliai. Meninis tekstas. Teksto rašymas stulpeliu. Lankstinukas	4,08	3,90	2,84
3.7. Grafinių objektų kūrimas ir tvarkymas	3,88	3,82	2,80
3.8. Formulų rašymas.	3,81	4,08	3,15
3.9. Masiniai laiškai ir etiketės.	3,26	2,76	2,17
3.10. Šablonų – formų kūrimas.	3,44	3,12	2,54
3.11. Automatinis turinys. Išnašos. Iliustracijų ir lentelių sąrašai.	3,70	3,87	3,19
4. Informacija ir komunikacija			
4.1. Interneto sampratos ir naršymas. Nuorodos Informacijos paieška	4,45	4,66	4,36
4.2. El. laiškų siuntimas ir peržiūra Adresavimas. El. pašto tvarkymas ir valdymas	4,37	4,32	4,14
5. Skaičiuoklė Excel			
5.1. Informacijos įvedimas ir redagavimas. Skiltelės turinio formatavimas. Darbo lapo redagavimas. Puslapio parametrai, spausdinio peržiūra.	4,44	4,64	4,25
5.2. Formulės. Santykinės ir absoliučios koordinatės. Formulų kopijavimas. Klaidos formulėse ir jų taisymas.	3,92	4,15	3,81
5.3. Funkcijos: MAX, MIN, AVERAGE, COUNT, COUNTA, IF, COUNTIF, SUMIF.	4,02	4,17	3,58
5.4. Ekonominiai ir finansiniai skaičiavimai skirtos funkcijos. Skaičiavimo tikslumas. Funkcijos ROUND, TRUNC.	3,06	3,22	2,53
5.5. Buhalteriniai skaičiavimai. Algalapis. Sintetinis apyvartos žiniaraštis	3,92	4,18	3,63
5.6. Diagramos sukūrimas naudojant diagramų žymę bei redagavimas.	4,03	4,06	3,18
5.7. Duomenų rūšiavimas. Duomenų grupių apskaita sąraše. Sąrašo filtravimas.	3,75	3,69	3,11

5.8. Sukinio kūrimas. Sukinio panaudojimas sudarant apyvartos žiniaraštį	3,24	3,16	2,19
5.9. Buhalterinių dokumentų šablonų ruošimas	3,57	3,69	3,26
6. Pristatymų rengimo programa PowerPoint	4,52	4,66	2,78

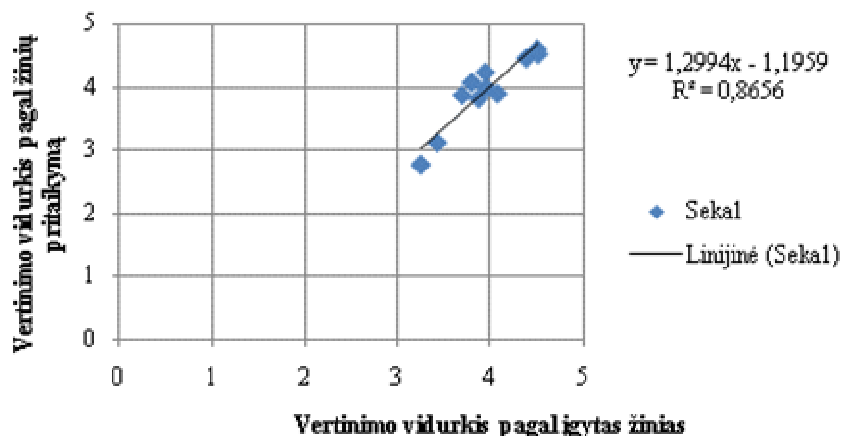
Geriausiai įvertintos MS PowerPoint (vidurkis 4,5) ir informacijos ir komunikacijos (vidurkis 4,4) temose įgytos žinios (3 pav.). MS PowerPoint yra pati patraukliausia MS Office paketo programa, dėstoma po MS Word ir MS Excel temų, kurių žinios panaudojamos kuriant skaidres, todėl ši programa yra lengvai įsisavinama. MS PowerPoint žinių panaudojimas tolimesnių studijų metu taip pat įvertintas didžiausiu vidurkiu (4,7), nes ši programa naudojama, kai tenka ruošti savarankiškų darbų, projektų, kursinių ir baigiamojo darbo viešus gynimus. Tačiau šios programos panaudojimas profesinėje veikloje susilaukė mažiausio įvertinimo (vidurkis 2,8). Informacijos ir komunikacijos temos įgytų žinių ir pritaikymo tiek tolimesnėse studijose, tiek profesinėje veikloje aukštas vertimas yra susijęs su kompiuterio vartimu viena iš pagrindinių komunikavimo priemonių.

3 pav. Informacinių technologijų pagrindų modulio pagrindinių temų vertimas

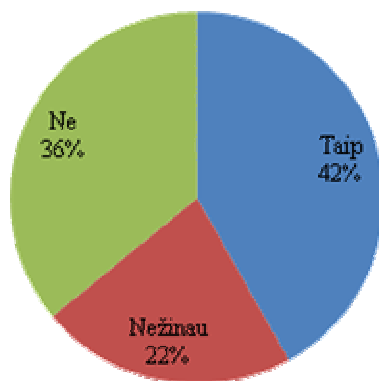
Mažiausių įvertinimų tiek įgytų žinių (vidurkis 3,5), tiek panaudojimo profesinėje veikloje (vidurkis 3,0) atžvilgiu susilaukė tema „Naudojimas kompiuteriu ir rinkmenų tvarkymas“. Bendrą temos vidurkį sumažina potėmė „Antivirusinės programos. Duomenų pakavimas“, kurios pritaikymo vertinimų vidurkiai yra 2,2 ir 1,5 atitinkamai. Tokius žemus vidurkius galėjo įtakoti daugiau teorinė pažintis su antivirusinėmis programomis studijų metu ir tai, kad įmonėse kompiuterių saugumu rūpinasi IT specialistas, o ne vartotojai.

Skaičiuoklės MS Excel žemas vertimas taip pat buvo įtakotas atskirų potėmių vertimo. Pastebėtas tiesinis ryšys tarp potėmių įvertinimo įgytų žinių aspektu su potėmių įvertimu žinių pritaikymo aspektu (4 pav.). Pirsono ryšio koeficientas tarp šių vertinimų yra 0,92. Kuo prastesnės žinios, tuo jos mažiau pritaikomos.

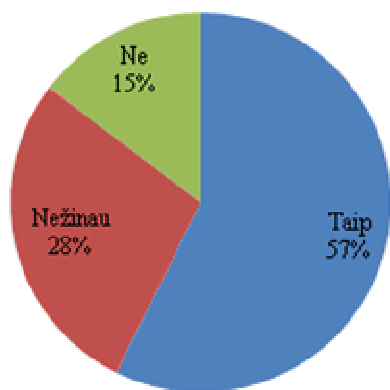
4 pav. MS Excell potėmių vertinimų pagal įgytas žinias ir pagal jų pritaikymą profesinėje veikloje priklausomybė

Studentų taip pat buvo paklausta, kokiomis temomis jie norėtų, kad būtų papildytas informacijos technologijos pagrindų modulis. Kaip matome 5 paveiksle, ITP programos papildymui tema „Muzikos, vaizdo rinkmenų atsiuntimo ir tvarkymo programos“ pritaria mažiau nei pusė apklaustųjų (42%).

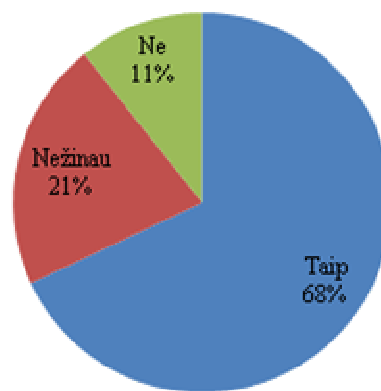

5 pav. Studentų nuomonė apie tai, ar įtraukti į programą muzikos , vaizdo rinkmenų atsiuntimo ir tvarkymo programas

6 ir 7 paveiksluose pateikta studentų nuomonė apie atvirojo (laisvojo) kodo programų įtraukimą į ITP modulį. Operacinės sistemos Linux įtraukimui pritaria 57% apklaustųjų, nepitaria 15% apklaustųjų. Paketo OpenOffice įtraukimui pritaria 68 % apklaustųjų, o nepitaria 11% apklaustųjų.

6 pav. Studentų nuomonė apie tai, ar įtraukti į programą pažintį su Linux operacine sistema

7 pav. Studentų nuomonė apie tai, ar įtraukti į programą pažintį su OpenOffice paketu

Išvados

1. Temas, kartojančias mokyklinio kompiuterinio raštingumo kursą susieti su profesine veikla arba pašalinti. MS Excel temoms, gavusioms prastą įvertimą už įgytas žinias ir susijusiomis su finansiniais skaičiavimais, pakeisti dėstymo metodus.

2. Atsižvelgiant į studentų apklausos rezultatus, į informacijos technologijos pagrindų modulį įtraukti temas apie atvirojo kodo programas: operacinę sistemą Linux ir biuro programų paketą OpenOffice.

Literatūra

[1] Galkutė L. Kas lemia studijų kokybę? //Švietimo problemos analizė. 2009. Prieiga per internetą: [http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/pr_analize/SPA\(8\)_Kas%20lemia%20studiju%20kokybe.pdf](http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/pr_analize/SPA(8)_Kas%20lemia%20studiju%20kokybe.pdf)

[2] Informacinių technologijų vidurinio ugdymo bendrosios programos projektas. Prieiga per internetą: <http://www.pedagogika.lt/index.php?1136240962>

Svetlana Vaiciulienė, Jūratė Vaiciulienaitė

Evaluation of the content of the module of information technology fundamentals on the basis of knowledge acquired by students Summary

Quality of studies depends also on the content of each individual module , as it is very important for every student to acquire necessary abilities and knowledge. In the article evaluation of the content of the module of information technology fundamentals for the students of bookkeeping and finances specialties taking part in finishing courses regularly and by correspondence is presented. The contents of the modules were evaluated according to abilities and knowledge acquired by the students and used by them in the further studies and work.

Apie autoreis

Svetlana Vaičiulienė, Kauno kolegija, svetlana.vaiciulienė@fc.kauko.lt
Jūratė Vaičiulienaitė, Kauno kolegija, jurate.vaiciulenaite@fc.kauko.lt